

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

LAUSUNTOKYSELY: Hallituksen esitys laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Tervetuloa vastaamaan lausuntokyselyyn luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista. Esitys tulee sisältämään kaksi lakiehdotusta:

1. lakiehdotus: Laki alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista
2. lakiehdotus: Laki kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa (luonnos saatavissa 15.3.2017 alkaen). Myös tähän lakiehdotukseen annetaan lausunnot samassa kyselyssä.

Lausuntopyyntöaineistossa on kyselylomake pdf-muotoisena.

Lausunnot pyydetään antamaan 26.4.2017 klo 16.15 mennessä.

Alla olevaan pakolliseen sähköpostiosoitteentään annettuun osoitteeseen vastaaja saa kopion lähettämästään vastauksesta automaattisesti.

Kyselyyn vastaamista ei ole mahdollista välillä keskeyttää, vaan kyselyyn on vastattava kerralla. Kyselyssä myöskään pysty palaamaan taaksepäin aiemmalle sivulle tarkistamaan tai muuttamaan vastausta sen jälkeen kun "Seuraava"-painiketta on painettu. Kysely on suomenkielinen, mutta vastaukset voi antaa myös ruotsiksi.

Vastauksen lähettäminen: Kun vastaus on valmis, paina kyselylomakkeen lopussa olevaa "Lähetä"-painiketta. Tämän jälkeen kyselystä aukeaa "Kiitos-viesti", mikä osoittaa, että vastaus on lähtenyt onnistuneesti.

Ole ystävällinen ja kirjoita sähköpostiosoitteesi:

TAUSTATIEDOT

1) * Vastaajatahon virallinen nimi

Kirkkonummen kunta

2) * Vastaajataho

- ? kunta
- ? maakunnan liitto
- ? muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
- ? julkisomisteinen yhtiö
- ? ministeriö
- ? ELY-keskus
- ? TE-toimisto
- ? aluehallintovirasto (AVI)
- ? muu valtion viranomainen
- ? järjestö
- ? joku muu, mikä

3) * Vastaajatahon vastuuhenkilön sähköpostiosoite

risto.nikunlaakso@kirkkonummi.fi

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

4) Vastauksen kirjanneen henkilön sähköpostiosoite (jos eri henkilö kuin edellä)

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset (HE, luku 3)

5) Ovatko esityksen tavoitteet oikein asetettuja?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

6) Mahdollinen sanallinen perustelu

Esitetyt uudistuksen tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. Aluekehittämisen ja kasvupalveluiden järjestäminen yhteen sovitettuna ja tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena maakunnittain on kannatettavaa. Tavoitteissa ei ole kuitenkaan huomioitu riittävästi kuntien roolia kasvupalvelujen tuottajina.

7) Tukevatko keskeiset ehdotukset esityksen tavoitteita?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

8) Mahdollinen sanallinen perustelu

Ehdotukset eivät tue sujuvia palveluketjuja eivätkä perustu asiakkaan kokonaisvaltaiseen palvelutarpeeseen. Kasvupalvelulakiesitys ei tunnista kuntien roolia pitkäaikaistyöttömien aikuisten, ohjausta kaipaavien nuorten sekä vaikeasti työllistyvien työllistymisessä. Mikäli lakiluonnoksesta seuraavat päätökset johtavat toimintamallien muutokseen siten, että kunnilta viedään kannuste (nykyiset työmarkkinatukimaksut) vaikuttaa kuntalaistensa työllistymisen edistämiseen, esityksessä asetettuja tavoitteita ei voida saavuttaa em. ryhmien osalta. Asiakkaan yhdyspintoja sote-palveluihin ei ole huomioitu riittävästi.

Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan antaa vain viranomaiselle. Esityksessä tällaisia olisivat vain maakunnan viranomaistehtävät. Esityksessä ei kuitenkaan määritellä, miltä osin viranomaisilta yksityisille siirtyvät tehtävät sisältävät julkisia hallintotehtäviä. Esityksessä tulisi määritellä, miltä osin yksityisiin palveluntuottajiin sovelletaan hallintolakia ja miten perusoikeudet, oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimukset turvataan tehtävien siirtyessä viranomaisilta yksityisille toimijoille.

Monituottajamalli ilman julkisen palvelutuotannon mahdollisuutta ei kykene turvaamaan tavoitteiden toteutumista.

9) Voitaisiinko esityksen tavoitteet saavuttaa muilla keinoin?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

10) Mahdollinen sanallinen perustelu

Työllisyyden osalta tavoitteet voitaisiin saavuttaa sillä, että nykyiset TE-keskusten työllisyyttä edistävät toimenpiteet määrärahoineen integroitaisiin kunnan työllisyyttä edistäviin toimenpiteisiin. Myös TE-toimiston yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen liittyvät tehtävät tulisi yhdistää kunnallisten palveluiden kanssa.

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Palvelujen järjestämis-tuottamismalli vaatii uudelleenharkintaa joiltakin osin. Lakiehdotuksessa tulisi kokonaisuudessaan kiinnittää enemmän huomiota verkostomaisen toiminnan edellytysten luomiseen ja tällä hetkellä jo toimivien rakenteiden säilyttämiseen.

Tavoitteet rakennerahastojen osalta saavutetaan esityksessä.

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

11) Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 3

Esityksen vaikutukset (HE, luku 4)

12) Ovatko esityksen vaikutukset tunnistettu riittävällä tasolla?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

13) Mahdollinen sanallinen perustelu

Luonnoksessa esitettyjen vaikutusten arviointi on tässä vaiheessa vaikeaa, tämä todetaan jo ehdotuksessa.

Markkinapuutetilanteen vaikutusten tunnistamiseen tulisi kiinnittää enemmän huomiota, koska nykyisessä tilanteessa tiettyjen asiakasryhmien (esim. pitkäaikaistyöttömät) palvelut tuotetaan verkostomaisesti julkisten palvelujen varassa, täydennettynä yksityisten tuottajien palveluilla. Mitä tapahtuu niille palveluille, joita markkinat eivät voi tuottaa voitollisesti olemassa olevassa markkinakentässä? Yritysten peruslogiikan mukaan näitä palveluja ei tuoteta. Tästä seuraa suoraan tuotettavien palvelujen puute vaikeimmin työllistyville ryhmille.

Asiakasvaikutukset jäävät esityksessä epäselväksi. Aktiivinen ja osaava työnhakija voi hyötyä palvelujen valinnanvapaudesta, mutta passiivinen ja huonot työmarkkina-olot omaava työnhakija voi hämmentyä ja passivoitua edelleen.

Lakiehdotuksen vaikutusten arviointi heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien kannalta jää ohueksi. Kyseisen ryhmän heterogeenisuus jää maininnan tasolle, ja uudistusten vaikutuksia arvioidaan tarkemmin tämän ryhmän kohdalla ainoastaan maahanmuuttajien ja kotoutettavien osalta. Vaikutuksia muihin pitkäaikaistyöttömiin, työllistymiseen tukea tarvitseviin nuoriin, osatyökykyisiin ja muihin vaikeasti työllistettäviin ei arvioida lainkaan.

14) Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 4

Asian valmistelu (HE, luku 5)

15) Vapaamuotoiset huomiot

KOMMENTIT LAKILUONNOKSEEN

[Luku 1 Yleiset säännökset \(1-5 §\)](#)

16) Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 1

Kasvupalvelujen rahoitukseen tulisi sisältyä tulokselliseen toimintaan kannustavia kriteerejä. Kriteerien tulisi huomioida palvelutarpeet esitettyä kolmea muuttujaa laajemmin: maahanmuuttoon ja alueiden kasvupotentiaaliin liittyvät erityispiirteet tulisi huomioida vahvemmin. Koska kasvupalveluita tarjotaan myös työttömyysuhan alaisille sekä muille työssä oleville, tulisi kriteereissä ottaa huomioon alueen työvoiman määrä. Työttömien työnhakijoiden määrään ja työttömyysasteeseen perustuvat kriteerit voidaan nähdä ongelmallisena kannustinnäkökulmasta, sillä esitysluonnoksen mukaisessa laskennassa työttömien määrä ja työttömyysasteen kasvattaminen lisäävät maakunnan saaman valtionrahoituksen määrää. (4 §).

17) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 1

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Luku 2 Alueiden kehittäminen (6-12 §)

18) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen vastuista (7 §)?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

19) Mahdollinen sanallinen perustelu

Kuntien ja maakunnan yhdyspinta on epäselvä. Myös aluekehittämisen rooli maakunnassa jää epäselväksi.

20) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen järjestelmästä, rakennerahastojen hallinnoinnista ja aluekehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä (8, 9,10,11 ja 32 §)?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

21) Mahdollinen sanallinen perustelu

Lakiesityksessä tulee tuoda selkeämmin esiin kuntien merkitys alueen kehittämistyössä sekä kuntien vaikuttamismahdollisuudesta aluekehitykseen liittyen.

Lakiesityksessä tulisi mainita myös maakuntakaavoituksen siirtymisestä maakuntahallintoon: millä tavoin siirto nykyisiltä maakunnan liitoilta tapahtuu ja miten kaavoitus hoidetaan uusissa maakunnissa?

22) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 2

23) Yksilöidyt säädosmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 2

Luku 3 Kasvupalvelut ja niiden järjestäminen (13-20 §)

24) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi maakunnan vastuusta ja järjestämistehtävistä?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

25) Mahdollinen sanallinen perustelu

Työnhakija-asiakasta koskevien viranomaispäätösten (18 §) ja asiakasohjauksen prosessin (19 §) erottaminen toisistaan on käytännössä vaikeaa. Lakiehdotuksen mukaan ensiksi mainittu on järjestäjän ja jälkimmäinen ensisijaisesti tuottajan vastuulla. Lakiesityksen 19 § mukaan kasvupalvelujen järjestäjän on huolehdittava palveluja tarvitsevien asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistamisesta. Tehtävä on vaikea, kun asiakasrajapinta käytännössä siirtyy palvelujen tuottajalle.

Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi on säädettävä ensisijaisesti maakunnan viranomaistehtäväksi, koska arvioinnissa käytännössä päätetään asiakkaan saamista palveluista ja/tai asiakkaan oikeudesta eri palvelukokonaisuuksiin. Palvelutarvearviointi sisältää näin ollen viranomaisvallan käyttöä. Toteutusta viranomaistehtävänä puoltaa myös se, että palvelutarpeen arviointi on lakiluonnosten mukaan kytköksissä työnhaun voimassaoloon ja siten henkilön toimeentuloon.

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Laissa tulisi etukäteen määritellä keinot siihen, kuinka maakunta varmistaa palveluntuottajien riittävät resurssit ja kuinka toimitaan tilanteessa, jossa yksityinen palveluntuottaja ei pysty tuottamaan siltä tilattuja palveluja esimerkiksi mahdollisessa konkurssi- tai sopimusrikkomustilanteessa.

Esityksessä ei oteta kantaa laadun valvontaan eikä siihen minkälaisia laadullisia kriteereitä palveluntuottajalle asetetaan. Esityksessä ei myöskään oteta kantaa miten palveluntarve määritellään.

Palveluiden kannusteet ja sanktiot tulee luoda esimerkiksi asetuksessa.

On tärkeää, että maakunnat ottavat kasvupalveluja järjestäessään huomioon alueen kuntien elinvoimatehtävät. Tämän varmistamiseksi tulee määritellä selkeä yhteensovittamisen käytäntö.

26) Tulisiko lailla säätää, mitkä palvelut maakunnan tulee minimissään järjestää?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

27) Mahdollinen sanallinen perustelu

28) Onko lakiluonnoksessa tuotu tarpeeksi selkeästi esiin mahdollisten valtakunnallisten palvelukeskustehtävien (toimitila- ja kiinteistö, talous- ja henkilöstö sekä ICT-tehtävät) suhde maakuntien kasvupalvelutehtäviin?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

29) Mahdollinen sanallinen perustelu

Valtakunnallisten palvelukeskusten rooli jää lakiluonnoksessa epäselväksi.

30) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 3

Lakiehdotuksessa sanotaan, että järjestämisvastuussa oleva maakunta huolehtisi siitä, että palvelun tuottajat toimivat keskenään yhteistyössä siten, että asiakkaiden käytössä on yhteen sovitettuja palveluja. Kuinka huolehditaan siitä, että kiinteä ja sujuva yhteys kuntien elinvoima- ja elinkeinopalveluiden ja työllisyyden edistämiseen tähtäävien palveluiden välillä saadaan säilymään maakunnan/ kuntayhtymän huolehtiessa koordinaatiosta palveluntuottajien kesken?

31) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 3

Luku 4 Kasvupalvelujen tuottaminen (21-24 §)

32) Onko monituottajamalliin pohjautuva ratkaisu tarkoituksenmukainen, jotta kasvupalvelu-uudistuksen tavoitteet saavutetaan?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

33) Mahdollinen sanallinen perustelu

Lakiluonnoksen vaikutusarvioinnin luku ”4.3.8 Organisointiuudistuksen välittömät kysyntävaikutukset” kumoaa ne perustelut, joita monituottajamallilla väitetään muualla esityksessä saavutettavan. Mallin kutsuminen monituottajamalliksi on ylipäättään

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

kyseenalaista, koska siinä rajataan tuotantotapoja asettamalla julkisen toimijan oma tuotanto viimesijaiseen asemaan ja velvoittamalla toiminnan yhtiöittämiseen.

Julkisen sektorin intressissä on kehittää ja tarjota palveluita on yrityksiä laajempi. Julkisen sektorin oman tuotannon rajaaminen estää myös erilaisten hybridimallien käytön palveluiden kehittämisessä. Palvelutuotannon kehittämiseen tarvitaan sekä yksityisen että julkisen sektorin osaamista ja panoksia. Lain tavoitteet eivät tule toteumaan, jos julkinen palvelutuotanto kielletään.

Maakunnan oman tuotannon ja julkisten toimijoiden sidosyksikköjen hyödyntäminen pitää mahdollistaa. Ei ole järkevää, että oma tuotanto sallitaan ainoastaan markkinapuutetilanteessa ja pakkoyhtiöittämisellä. Tällainen linjaus rajaa ulos kaksi mahdollista tapaa tuottaa palvelut ja vähentää saatavilla olevien palveluiden monipuolisuutta. Laajasti ajatellen yhden tuotantotavan poissulkeminen rajoittaa kilpailun ehtoja ja siten tehokkuutta sekä järjestämisvastuullisen toimijan omaa valinnanvapautta ja autonomiaa. Palveluntuottajien lisäksi myös erilaisten tuotantotapojen tulee voida kilpailla keskenään tehokkuudessa ja palveluiden vaikuttavuudessa.

Kirkkonummen kunta näkee myös tarpeelliseksi, että esityksessä huomioidaan yhdistystoiminta ja 3. sektori mahdollisina palveluiden toteuttajina.

Koska maakunta on vastuussa tarjottavista palveluista ja resurssien riittävydestä, olisi markkinapuutetilanne määritettävä kasvupalvelulaissa esitystä tarkemmin. Samasta syystä tulisi etukäteen määritellä myös keinot siihen, kuinka maakunta varmistaa palveluntuottajien riittävät resurssit ja kuinka toimitaan tilanteessa, jossa yksityinen palveluntuottaja ei pysty tuottamaan siltä tilattuja palveluja esimerkiksi mahdollisessa konkurssi- tai sopimusrikkomustilanteessa.

Maakuntauudistus ja toteutettava kasvupalvelu-uudistus eivät riittävästi tunnista tarvetta kunta/kehittämissyhtiö – maakunta (kasvupalvelukuntayhtymä)/valtakunta-akselin yhteistyölle. Julkisia yrityspalveluja olisikin syytä tarkastella kokonaisuutena, jossa kehitysyhtiöiden työ yhdyspintana yrityksiin tunnustetaan ja tunnustetaan osana palveluiden tarjontaketjua. Tämä yhteistyöakseli on myös kehittämissäilytyksen ja hankkeiden generoitumisen kannalta keskeinen. On vaikeaa nähdä yritysverkostojen sekä yliopistojen ja tutkimuslaitosten yhteisen kehittämisen varaan rakentuvan innovaatiotoiminnan kehittymistä ja laajenemista ilman kuntien ja niiden kehitysyhtiöiden aktiivista roolia tämän toiminnan kokoon juoksijoina.

Lakiluonnos vaarantaa yhtiöittämisvaateella sekä kotouttamisen että työllisyyden tukemisen osalta (etenkin kuntouttava työtoiminta) eri palvelujen yhteensovittamisen. Työllistämispalveluilla ja maahanmuuttajapalveluilla on tiivis yhteys sosiaalipalveluihin. Tämä yhteys tulee säilyttää jatkossakin. Uudistuksen onnistumisen kannalta keskeistä on, että erilaiset palvelut sovitetaan toisiinsa ja tuotetaan asiakastarpeiden perusteella.

Kokemukset sosiaalisista yrityksistä tai enemmänkin niiden puute eivät rohkaise uskomaan yrityspohjaisen valmennuspalveluiden tuottamisen malliin hyvytyteen maakuntauudistuksen jälkeisessä tilanteessa. Reilun kymmenen vuoden aikana vahvasta julkisesta subventiosta huolimatta sosiaalisista yrityksistä ei ole saatu kannattavia ja kilpailukykyisiä vapaille markkinoille. Liityntäpinta nyt valmisteilla olevaan maakuntauudistukseen, vaikeasti työllistettäviin nuoriin ja työpajatoimintaan syntyy siitä, että kuvatussa uudistuksenjälkeisessä tilanteessa yrityspohjalta toimivien toimijoiden tulisi pystyä tuottamaan paitsi valmennuspalveluita, niin myös pajatoiminnan tuotannollisia tuotteita ja/tai palveluita kilpailukykyisesti.

34) Säädetäänkö laissa tarpeeksi selkeästi kasvupalvelun tuottajien velvoitteista (huomioiden myös 35 §

Hallintomenettely ja julkisuus)?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

35) Mahdollinen sanallinen perustelu

Markkinalähtöisesti tuotettavissa kasvupalveluissa on tärkeätä määritellä tarkat kriteerit siitä, kuka palveluja voi tuottaa huomioiden laadun vähimmäiskriteerit sekä miten palvelujen laatua valvotaan. Palvelusopimusten laatiminen edellyttää uudenlaista hankintaosaamista kasvupalvelujen järjestäjältä. Tähän osaamiseen liittyvät puutteet muodostavat riskin sille että asiakastarpeiden sijaan kokonaisuutta ohjaavat yksittäisen tuottajien intressit.

36) Mahdollistaako laki riittävällä tavalla asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

37) Mahdollinen sanallinen perustelu

Valinnanvapaus on määritelty lakiluonnoksessa koskemaan tilanteita, joissa samaa palvelua tuottaa useampi palveluntuottaja. Lakiluonnos ei ota tätä laajemmin kantaa valinnanvapauteen tai siihen, kuinka maakunta kilpailuttaa palvelut ja kuinka ne ryhmitellään asiakkaan saataville tai kuka arvioi palvelutarpeen ja asiakkaan oikeuden palveluihin. Nämä kaikki ovat keskeinen osa valinnanvapauteen liittyviä muuttujia.

Valinnanvapaus on myönteinen asia, mutta käytännössä valinnanvapauden taso määrittyy vasta kilpailutusten ja paikallisen tarjonnan kautta. Siten valinnanvapaus voi jäädä mallissa valtakunnallisesti vähäiseksi. Valinnanvapautta merkittävämmäksi muodostuvat asiakkaan kannalta palveluiden sisältö, riittävyys, laatu ja monipuolisuus.

Lakiesitystä tulisi täsmentää sellaisten tilanteiden varalta, joissa henkilöasiakkaan valinnanvapaus ja palveluntuottajan palvelukokonaisuus tai -ketju ovat keskenään ristiriidassa. Esityksestä ei käy selväksi, mikä on yksittäisen palveluntuottajan mahdollisuus ketjuttaa palveluita ja miten, ja missä vaiheessa ja millä perustein asiakkaalla on oikeus valinnanvapauteen vedoten vaihtaa palveluntuottajaa tai olla vastaanottamatta palvelua.

Kaikki eivät kykene tekemään omatoimisesti valintoja. Heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien sosiaalisiin lähtökohtiin perustuvien palvelujen toteutus markkinaehtoisesti ei ole tarkoituksenmukaista. Asiakas ei välttämättä kykene arvioimaan ensisijaista palvelutarvettaan. Asiakkaan tulisi olla kykenevä tunnistamaan palvelutarvettaan ja sitä, tarvitseeko hän työllistämistä edistäviä palveluja, vaikka hän olisi pikemminkin terveyttä, toimintakykyä tai elämänhallintaa ylläpitävien tai kehittävien palvelujen tarpeessa. Tällaisessa tilanteessa yhteistyö tai asiakasvastuun siirto sosiaali- ja terveyspalvelujen tai kunnan työllisyyspalvelujen suuntaan on välttämätöntä.

Esityksessä olevaa kasvupalvelujen yritystukea ei voi myöntää yksityinen palvelujen tuottaja, koska yritystuen myöntäminen on julkisen vallan käyttöä.

38) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 4

39) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 4

[Luku 5 Palvelujen monimuotoisuus ja yhteiset järjestelmät \(25-28 §\)](#)

40) Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 5

Tärkeintä on, että asiakkaan tiedot kysytään vain kerran, tiedot seuraavat asiakasta ja ovat kaikkien tarvitsevien saatavilla.

Pykälissä 25–28 ja niiden perusteluissa kuvattu valtakunnallinen tietojärjestelmä (työmarkkinatori) jää lakiesityksen perusteella osin epäselväksi. Tällaisen tietojärjestelmän valmistuminen ajallaan, ja sen toimivuus ja käytettävyys kaikille osapuolille ovat uudistuksen onnistumisen ja palvelujen asiakaslähtöisyyden kannalta avainasia.

41) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 5

[Luku 6 Erinäiset säännökset \(26-37 §\)](#)

42) Tukevatko alueiden kehittämisen keskustelut valtakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden yhteensovittamista ja alueiden ja valtion yhteistyötä?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

43) Mahdollinen sanallinen perustelu

Maakunta on itsenäinen toimija ja kyseessä on kumppanuussuhde valtion kanssa. Valtio voi antaa vain ohjausta.

44) Ohjaavatko kasvupalvelujen valtakunnalliset tavoitteet riittävästi kasvupalveluiden tuottamista maakunnissa?

- ? kyllä

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

45) Mahdollinen sanallinen perustelu

Ohjaavat riittävästi. Yksityiskohtaisempi ohjaus ei ole tarpeen.

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

46) Onko kasvupalvelutoimijoiden ohjaus- ja valvontaroolit tarpeeksi selkeästi kuvattu, kun otetaan huomioon 20 §:n omavalvonta?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

47) Mahdollinen sanallinen perustelu

Maakunnan omavalvonta palveluiden saatavuudesta, laadusta, asiakastyytyväisyydestä, tuloksista ja vaikuttavuudesta on todella tärkeää, mutta on tarpeen määrittää myös valvontakriteeristöt ja mittarit.

48) Ovatko keskitetysti hoidettavat tehtävät tunnistettu kattavasti?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

49) Mahdollinen sanallinen perustelu

50) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 6

51) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 6

[Luku 7 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset \(38-44 §\)](#)

52) Uskotteko, että alueellanne esiintyy kasvupalveluiden osalta markkinapuutetta vuonna 2019?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

53) Mahdollinen sanallinen perustelu

Pitkäaikaistyöttömien ja muiden vaikeasti työllistyvien palveluissa on erittäin todennäköisesti markkinapuutetta toiminnan alkaessa 2019, kuten esityksessäkin todetaan (s. 51). Järjestämisen ja tuottamisen eriyttäminen voi johtaa palvelumarkkinoihin, jossa toisistaan erillään ostetaan palveluohjausta ja palvelutuotantoa. Tällaisia markkinoita ei vielä ole, joten mahdollisia markkinapuutteita on vaikeaa ennakoida. Myös ne palvelut jotka liittyvät sosiaali- ja terveyspalveluihin, ovat vaikeasti ennakoitavissa soite-uudistuksen ollessa vielä monilta osin avoin.

54) Onko markkinapuutteen toteaminen kuvattu riittävällä tavalla lakiesityksessä?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

55) Mahdollinen sanallinen perustelu

Markkinapuute on esityksessä kuvattu tilanteena, jossa tuottajia on vain yksi tai ei lainkaan, mikä ei vastaa todellisuutta. Markkinapuuteita on eritasoisia ja ne voivat vaikuttaa alueella monin eri tavoin. Esityksessä ei ole arvioitu esimerkiksi tilannetta, jossa palveluntuottajia on tarjolla useita, mutta ei kuitenkaan riittävästi oikeaa palvelua tarpeisiin nähden. Markkinapuutteen osalta ei ole myöskään esitetty, mikä taho arvioi markkinapuutetilanteen ja millä tavalla.

56) Onko uudistuksessa otettu riittävästi huomioon henkilöstön asema?

- ? kyllä
- ? kyllä pääosin
- ? ei pääosin
- ? ei
- ? ei kantaa

57) Mahdollinen sanallinen perustelu

Lakiehdotukseen tulee lisätä vastaavat säännökset koskemaan myös kunnista tai muista kuntayhtymistä mahdollisia siirtyviä toimintoja ja henkilöstöä varten kuin on ehdotettu valtiolta siirtyvien osalta.

58) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 7

59) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 7

Kommentit lakiehdotukseen 2: Laki kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa (luonnos saatavissa 15.3.2017 alkaen)

60) Vapaamuotoiset huomiot 2. lakiehdotukseen

Lain tarkoituksena on mahdollistaa Uudenmaan maakunnan kuntien ja maakunnan voimavarojen yhteensovittaminen kasvupalvelu- ja elinvoimatehtävissä Uudenmaan taloudellisen ja toiminnallisen kansantaloudellisen merkityksen hyödyntämiseksi tehokkaimmalla mahdollisella tavalla.

Kirkkonummen kunta kannattaa Uudenmaan kuntayhtymän perustamista. Kuitenkin jo perustamisvaiheessa tulee muidenkin kuntien kuin pääkaupunkiseudun alueen isojen kaupunkien olla mukana laatimassa perussopimusta. Kuntayhtymän perussopimuksen tulee turvata pienille ja keskisuurille kunnille riittävät vaikutusmahdollisuudet kuntayhtymän päätöksenteossa.

Alueellisten erityispiirteiden huomioiminen on oikea lähtökohta. Myös rahoitusmekanismi, jossa kuntayhtymän rahoitus tulee suoraan valtiolta Uudenmaan maakunnan sijaan, on perusteltu ja kannatettava.

Lakiesitykseen tulee tehdä ensisijaisesti seuraavat muutokset:

1) Yhtiöittämisvelvollisuudesta tulee luopua.

Uudenmaan kunnat käyttävät jo hankintoja osana työllisyyspalveluidensa toteutusta, ja ne suhtautuvat myönteisesti markkinoiden hyödyntämiseen nykyistä laajemmassa mittakaavassa. Velvollisuus arvioida jatkuvasti markkinapuuteita ja yhtiöittää oma tuotanto tekee kuitenkin järjestelmän raskaammaksi ja byrokraattisemmaksi kuin julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyöhön ja aidosti paikallisiin tarpeisiin perustuva hybridimalli.

Esitys ei tunnista riittävästi kuntien kehitysyhtiöiden roolia ja merkitystä elinvoima- ja kasvupalveluiden tuottamisessa. Kehitysyhtiöiden rooli yritystoiminnan kehittämisessä ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi on keskeinen, eikä sitä tule uudella lainsäädännöllä heikentää. Euroopan unionin rakennerahastoista rahoitettujen yritystukien siirtäminen pois kuntien sidosyksiköinä toimivien kehitysyhtiöiden ulottuvilta poistaisi merkittävän osan yhtiöiden rahoituksesta, mikä merkitsisi monen kehitysyhtiön toiminnan supistumista. Kasvupalvelu-uudistuksessa pitäisi päinvastoin lisätä rahoitusta yritysten toiminnan kannalta tärkeiden innovaatio- ja kehityshankkeiden edistämiseksi sekä mahdollistaa niiden osallistuminen kasvupalveluiden tuottamiseen. Myöskään EU:n rakennerahastoista saatavien yritystukien siirtämisellä Uudenmaan erityislainsäädännössä kuntayhtymän ulkopuolelle maakuntaan ei ole perusteltua, koska nämä yritystuet ovat oleellinen osa yritysten kuntayhtymältä saatavaa kehittämispalvelua.

2) Muut kunnat

Kirkkonummen kunta

KH 10.4.2017

Lausunto hallituksen esityksestä alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

On tärkeää, että kuntayhtymään otetaan mukaan kaikki Uudenmaan kunnat. Tulevien jäsenkuntien tulee yhdessä luoda kuntayhtymän perussopimus.

3) Uusien tehtävien ottamisesta ei tule päättää kuntayhtymän perussopimuksessa

Säädös kuntien yleiseen toimialaan kuuluvien tehtävien ottamisesta kuntayhtymän hoidettavaksi (4 §) on epäselvä. Kuntayhtymän perustehtävä on hoitaa nykyiset valtiolta siirrettävät kasvupalvelut. Kuntayhtymän ja kuntien tulee voida päättää perussopimuksesta erillisin sopimuksin niiden tehtävien hoitamisesta, joita kunnat tällä hetkellä tuottavat. Sopimuksin voidaan myös luontevasti päättää uusien innovatiivisten palveluiden tuottamisesta.

4) Velvollisuuden sijaan kuntayhtymällä tulee olla oikeus käyttää valtakunnallisia palvelukeskuksia

Lakiluonnoksen 5 § mukaan kuntayhtymää ja sen tytäryhteisöjä koskee velvollisuus käyttää palvelukeskuksen palveluja maakuntalain 119 § mukaisesti. Tämä on muutettava muotoon, jossa kuntayhtymällä on oikeus valtakunnallisten palvelukeskusten käyttöön.

Laki on kirjoitettava mahdollistavasti ja siitä on poistettava säädösehdotukset, joka asettavat rajoitteita kasvupalveluiden järjestämiselle ja tuottamiselle alueellisista tarpeista lähtien. Kuntayhtymällä tulee olla mahdollisuus palvelukeskusten käyttöön, mutta myös oikeus järjestää tai tuottaa tarvitsemansa tukipalvelut vaihtoehtoisella tavalla. Palvelukeskuksille monopoliaseman tarjoava säädösesitys ei edistä tehokkuutta ja muutoksiin reagointia, markkinoiden hyödyntämistä eikä toiminnan ketterää kehittämistä.

61) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset 2.1 lakiehdotukseen

Lakiehdotuksen 6 § tulee muuttaa muotoon: Kuntayhtymän jäsenkunnaksi on oikeus tulla kaikkien Uudenmaan maakunnan kunnat. Kuntayhtymän jäsenyys alkaa perussopimuksessa määriteltynä ajankohtana.

Lakiehdotuksen 9 § 1 mom. ensimmäinen lause tulee muuttaa muotoon: Pääkaupunkiseudun kuntien ja muiden kuntayhtymään mukaan tulevien kuntien on päätettävä Uudenmaan maakunnan kasvupalveluja järjestävän kuntayhtymän perussopimuksesta viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2018.

Vapaa sana

62) Mitä muuta haluatte sanoa esitysluonnoksesta?

Kirkkonummen kunta haluaa tuoda esille huolensa koko lakipaketista ja siitä ovatko palveluketjut sujuvia ja perustuvatko ne asiakkaan tarpeisiin sekä onko asiakkaan yhdyspinta sote-palveluihin huomioitu.